

Jó hangulatú közgyűlés zajlott

Két helyszínen, a Dinnyési Halgazdaság Kft. telephelyén, és az agárdi Nadas étteremben rendezte meg október 11-én a Magyar Haltermelők és Halászsati Vízterület-hasznosítók Szövetsége (MAHAL) a közgyűléssel egybekötött agronómusi értekezletet. A tógazdaságban hal és halászsati eszközök bemutatójára került sor, amelyek megtekintése után vette kezdetét a Nadas étteremben a közgyűlés. Dr. Németh István elnök kilenc napirendi pont tárgyalását fogadtatta el a megjelent tagi képviselőkkel.

Három fontos, mondhatni, húsbavágó előadás hangzott el a közgyűlés keretében. Bardócz Tamás, a VM erdészeti, halászsati és vadászati főosztályának vezetője a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló törvényről és végrehajtási rendeletének tervezetéről tartott előadást. A halállomány természetes megújítása, a természetes vizeken folyó halászsat szigorú szabályozása és korlátozása, a horgászspórt és a horgászturizmus fejlesztése mellett a halászsati hagyományok megőrzését is támogatja az új halgazdálkodási törvény, mondta a főosztályvezető. Az új törvénytervezet szigorúan szabályozza és korlátozza a természetes vizeken folyó halászsatot, de biztosítja a helyi piacok hallellátását és a halászsati hagyományok megőrzését. A halászsati őrzés fejlesztésével, valamint a természetes vizekből származó haltermékek forgalmazásának szabályozásával elérhető, hogy csökkenjen az illegálisan kereskedelmi forgalomba kerülő természetesvízi halak mennyisége.

A törvény célja, hogy tovább növelje a horgászsat lehetőségeit, vagyis több hal legyen a vizeinkben, egyszerűbb legyen horgászni és nagyobb teret kapjon az egyesületek szakmai tevékenysége. Bár fontos célkitűzés, hogy a horgászsat lehetőségei bővüljenek, a szabályozásnak az egész társadalom igényeit kell szolgálnia. Ebbe beletartozik a mintegy 1500 hobbihalász hozzáférése a vizekhez, a halászsati hagyományok ápolása, a lakosság legális úton történő hallellátása a természetesvízi halfogásból, valamint az idegenhonos halfajok szelektív halászsata. A természetes vizeken átalakul a halászsat szerepe. Fő feladata a halállomány szelektív halászsata, emellett biztosítja, hogy a helyi piacokon legális forrásból származó halat

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Dr. Németh István elnök

kínáljanak. A készülő törvény korlátozza a halászsatot, de ezzel tisztább viszonyokat teremti, ami hosszú távon kiszámíthatóvá, és fenntarthatóvá teszi a természeti erőforrással való felelős gazdálkodást, mondta végzetül a főosztályvezető.

Dr. Láng Mária főállatorvos (NÉBIH) a 2013. évi halegészségügyi helyzetről, különös tekintettel a KHV okozta betegségről adott tájékoztatást. Szólt arról, hogy a koi herpeszvírus okozta betegséget (KHV) diagnosztikai, virológiai és molekuláris biológiai módszerrel határozzák meg. A vírus izolálása, illetve a PCR-vizsgálat a kopolytú, vese, lép és máj szöveteiből történik. A vírus izolálására KF (koi uszony) sejtvenalát használnak. A fertőzöttség meghatározására ELISA teszt is rendelkezésre áll kísérleti szinten, de ezzel csak azt lehet megállapítani, hogy a hal átesett a fertőzöttségen, hogy jelenleg vírushordozó-e, azt nem. A fertőzöttség terjedése: fertőzött hallal (pontyféleken kívül egyéb, nem fogékony halfajokban is

kimutatták a vírust, például tokfélék, busa), vízzel, halászsati és halszállító eszközökkel, planktonnal, parazitákkal is történhet. A fertőzött halak vizelettel, széklettel, a kopolytún keresztül és a bőrnyalvával ürítik a vírust.

A KHV gyógykezelésére jelenleg nincs lehetőség, bár kísérletek folynak megbízható vakcina előállítására. Zárt, medencés rendszerekben, főleg koi ponty esetében javasolt a vízhőmérséklet 30 °C fölé emelése, mert ezen a hőfokon a vírus már nem fertőz, és a betegség nem tud kialakulni. Izraelben leírt és alkalmazott módszer szerint fertőzött példányok kihelyezésével az át-hangolódott állomány elég magas ellenanyagszintre tesz szert ahhoz, hogy egy újabb fertőzést nagyobb veszteség nélkül átveszljen. Megelőzése: a kihelyezésre kerülő tenyészanyag vírusmentes gazdaságból, zónából vagy országból származzon, és minden esetben állatorvosi igazolás kísérelje.

Ha a betegség gyanúját a hatósági állatorvos megállapítja, a mentességet felfüggesztik, és mintát küldenek a NÉBIH ÁDI-ba a betegség kimutatása céljából. Amennyiben az eredmény pozitív, a gazdaságot fertőzöttnek nyilvánítják és zárlatot rendelnek el. A csatlakozó vízfolyásokon 3 km távolsáig elszigetelési területet jelölnek ki. Az elhullott halakat és a kiirtott fogékony fajokat megsemmisítik. Klinikai tüneteket nem mutató példányokat emberi fogyasztás céljára fel lehet dolgozni és forgalomba lehet hozni. A jelenlegi jogszabályok szerint a fertőzött állományt az EU országaiban kiirtják. Országoként változik, hogy állami kártalanítás mellett vagy nem. Kiirtás után a tavakat, medencéket, halászsati és halszállító eszközöket fertőtleníteni kell. Újratelepítés csak ellenőrzött, vírusmentes állományból javasolt. Anyahal vásárlása esetén, különösen koi ponty esetében, 30 napos karanténvizsgálat szintén javasolt. Sikeres országos monitoring, illetve felügyeleti program működtetése után ismételt elnyerhető a mentes státusz.

A KHV betegségről az első bejelentések Angliából, az USA-ból, Izraelből, Dél-Afri-

(Folytatás a 2. oldalon)

(Folytatás az 1. oldalról)

kából érkeztek 1998-ban, majd nemsokára Belgium (1999), Dánia, Németország, Hollandia, Indonézia, Kína (2002) is jelezte, hogy a KHV megjelent. A fertőzött országokhoz csatlakozott Svájc, Luxemburg, Olaszország, Ausztria, Franciaország, Japán (2003), s az ezt követő években a megbetegedések száma fokozatosan emelkedett. Magyarország jelenleg az SVC betegségtől mentes. Az SVC-mentesség elfogadása a 2010/221/EU határozatban (2010. dec. 7.) történt meg. 2010-ben egy KHV-mentesítési, illetve felügyeleti program működtetését határoztuk el, melyet az EU a 2010/171/EU határozatában 2010. március 22-én elfogadott. A felügyeleti programot 2 évig sikeresen működtettük, pozitív esetünk nem volt. 2012-ben viszont 2 pozitív eset fordult elő Pest, illetve Veszprém megyében, míg 2013-ban már 3 pozitív esetet jeleztek a hatóság-nak (2 Pest, 1 Baranya megyében).

Ugyancsak közérdeklődésre számot tartó témakörben tartott előadást *Ványúrné Szanyi Judit* beruházási rendszerfelelős (MVH Vidékfejlesztési Támogatások Igazgatósága, Feldolgozóipari és Halászati Beruházások Osztálya). Az előadó a HOP beruházási támogatások igénybevételének módosításairól szólt részletesen, és felhívta a figyelmet azokra a hiányosságokra, amelyek a leggyakrabban fordulnak elő. Szólt a támogatási kérelem benyújtásának várható módosulásairól, a jogszabályok változásairól is.

Németh István elnök a legutóbbi közgyűlés óta eltelt időszak eseményeiről számolt be. A közgyűlés egyhangú szavazással választotta meg a szövetség felügyelő bizottsága új elnökét és az új FB tagot. Az FB új elnöke *Kovács Zoltán* (Tiszasüly) lett, míg tag-nak *Gulyás Antalt* (Mohács) választották. A székház eladása utáni új szövetségi székhely kijelölésével kapcsolatos korábbi közgyűlési döntés felülvizsgálata kapcsán az elnök azt javasolta, hogy a székház árából származó pénz sorsát egy beruházás-előkészítő bizottság (amelyet a közgyűlés választott meg: *Dankó István, Horváth Ferenc, Radóczy János, Szilágyi Gábor, Kovács Zoltán*), az alapítói szándéknak megfelelően határozza meg. A közgyűlés abban is döntött, hogy a szövetség

Új elnök az FB élén

Kovács Zoltán, az új FB-elnök meg-tiszteltetésnek érzi, hogy a közgyűlés egyhangú szavazással választotta meg a tisztség betöltésére. Ez a bizalom erőt ad a szűk két éves megbízatás elvégzéséhez, ugyanakkor az elnök azt is hangsúlyozta, hogy az érdekképviseleti munka színvonalát mindenképpen javítani kell. Nem kell többet tenni, mint az alapszabályban rögzített feladatsor, hiszen ha ezek a pontok teljesülnek, akkor a tagság is sokkal jobban érzi a törődést, azt, hogy tartozik valahová. És a szövetség gazdálkodási tevékenységét is olyan szinten kell folytatni, hogy a pénzügyi helyzet stabilizálódjon. *Kovács Zoltán* azt ígérte, hogy a szövetség apparátusának munkáját nem csak ellenőrizni, hanem segíteni is fogja. A bizottsági ülések rendszeresek lesznek.

Kovács Zoltán, az FB új elnöke

ség Budapesten béreljen irodát, amíg az iroda végleges új helye ki nem alakítható.

Balogh József mb. ügyvivő a haltermelés és kereskedelem helyzetéről számolt be. Tapasztalata szerint a halpiacon nehéz a helyzet, s ennek egyik elsődleges oka, hogy nincs a termelők között összefogás, egyetértés. Az ügyvivő szerint az utolsó órában van a magyar halászság abból a szempontból, hogy a kereskedelem és a termelés összhangját, az ár emelését megteremtse. *Németh István* az elnökség nevében tett javaslatot arra, hogy *Balogh Józsefet* tiszteletbeli elnöknek válassza meg a közgyűlés. *Balogh József* évtizedeken keresztül töltötte be a szövetség igazgatói posztját, és sokat tett a magyar halászság elismertségéért. A közgyűlés egyhangú igen szavazata is igazolta az érdemi munkát. A jelenlévők tapssal köszöntötték a szövetség eddigi egyetlen tiszteletbeli elnökét.

H. Gy.

Az RDHSZ

*Már túl vagyunk a kánikulán, amikor a cikk íródik, de az a több mint 70 fiatal, aki két hét alatt a szigetbecsei horgásztáborban „tanulta a szakmát”, vagyis a halfogás művészetét, ők bizony megszenvedték a meleget. Illetve, nem is volt ez olyan szenvedés, mert a Ráckevei-Duna-ági Horgász Szövetség (RDHSZ) ügyvezető igazgatója, *Toth István* mindent megtett annak érdekében, hogy a vegyes korösszetételű, nemzetközivé bővült gyermektábor lakói egyaránt jól érezzék magukat. Az igazgató a táborozás két hetének minden napján megjelent a táborban, segítve a táborvezetők munkáját.*

Nem csak a táboroztatásra való felkészülés töltötte ki az igazgató napi programját. A tavaszi és a nyári, de már a késő őszi időszakban is igen mozgalmasan teltek a napok, így – mielőtt a táborlakókat is megszólaltatjuk – volt miről beszélgetni. A mindennapi ügyintézés mellett az elmúlt egy év alatt a legnagyobb problémát egy koi herpeszvírus (KHV) betegség okozta. A szövetség makádi tógazdaságában lévő pontyok egy kis hányadánál az Állategészségügyi Intézet laboratóriuma kimutatta a KHV-t. A történet végkifejlete, hogy a NÉBIH illetékes a makádi tógazdaságot forgalmi korlátozás alá helyezték, és a hat tógazdaság közül két tó halállományának a kiirtását rendelte el, mely munkát az év tavaszán megtörtént. A szövetség idén tavasszal végrehajtotta a hatósági rendeletet. A két kiirtott tóból a solti ATEV-hez került a lehalasztott két- és háromnyaras pontyállomány. A tavak és a víz fertőtlenítése megtörtént, mégpedig a szigorú állategészségügyi előírások alapján. A munkák elvégzése után saját pontyfajtáikkal, a Ráckevei pikkelyes-vel ismét betelepítették a kiirtott, fertőtlenített és újra feltöltött tavakat.

– Az állategészségügyi hatóság szigorúan és határozottan járt el az ügyben, mi pedig fegyelmezetten, maradéktalanul végrehajtottuk az utasításokat – mondta az igazgató. – Szövetségünket kártalanították, a 82,4 millió forint kártalanítási összeget megkaptuk. Ezzel az összeggel természetesen nem a teljes kárunk térült meg, de nagyon nagy szükségünk volt erre, mert ha nem kapjuk meg a pénzt, akkor a pénzügyi stabilitásunk megrendült volna. A KHV-problémakörhöz azonban még hozzátenném, hogy akkor, amikor a betegséget az Állategészségügyi In-

A Bonafarm Zrt. Közép-Kelet-Európa egyik legnagyobb, vertikálisan integrált élelmiszer-gazdasági vállalatcsoportja, a csoportnak tagja a Dalmand Zrt. is. A Dalmand Zrt. Tolna megye meghatározó mezőgazdasági nagyvállalata, fő tevékenységi köre a hagyományos növénytermesztést, sertésenyésztést, halászati tevékenységet foglalja magába. Tevékenységünket támogató az alábbi pozíciókba keresünk új kollégát:

HALÁSZATI TENYÉSZTÉSIRÁNYÍTÓ

Munkahely: *Dalmand (Tolna megye, Dombóvár vonzáskörzete)*

A pozícióról részletesebben a www.bonafarmcsoport.hu/karrier oldalon olvashat. Kérjük, hogy magyar nyelvű önéletrajzát a www.bonafarmcsoport.hu/karrier oldalon a **Belépés és regisztráció** menüpontban történő regisztrációval és a megfelelő hirdetésre jelentkező juttassa el hozzánk!

szigetbecsei gyermektáborában jártunk

FOTÓ: HAJTUN GYÖRGY

Witold Sac, Nemoda-Stiasny Márta, Tóth István és Stefan Makurat

tézet laboratóriumában kimutatták, mi valamennyi fellelhető világirodalmi szakanyagot begyűjtöttünk, tanulmányoztunk. Ezen felül hazai és határon túli szakemberekkel, tógazdasági vezetőkkel is konzultáltunk, főként a lengyel barátainkkal, akikkel évtizedes a kapcsolatunk. Náluk már láttunk nagymértékű KHV-fertőzéseket, és láttuk a halaikat kiirtva, ezért mi nem gondoltunk arra, hogy a KHV nálunk csak kismértékű mortalitást eredményez. Az egyik tavunkban az elhullás 5 százalékos, a másikban 7 százalékos volt, miközben a szakirodalom minden esetben 80-100 százalékos pusztulással számol. S a betegség külső megjelenési formái sem egyeztek a mi esetünkben, így az elhullási arány s a betegség külső tüneteinek meg nem jelenése okán a mai napig kételyeink vannak, s elgondolkodtat, hogy ez a betegséget valóban KHV okozta-e. Az elhullást mi a tavaly augusztusi forró nyári napokon észleltük, s lehet, hogy más, összetett betegségek okozták a bajt. Ha az elhullást a tógazdaságban lévő teljes halmenyiséggel számolom, akkor 3 százalék körüli a veszteség. Ha mégis a KHV okozta az elhullást, kérdés, hogy a mi fajtánk ennek a betegségnek jelentős mértékben ellenáll-e. Ha ez igaz, akkor a Ráckevei pikkelyes ponty aranyat ér – mondta az igazgató.

Az idei évre már bizakodva tekintett a szövetség vezetése, de hamar elszálltak az illúziók. A tógazdaságban a hatósági forgalmi korlátozás még élt, de a halgazdálkodást folytathatták. Szerencsájuk azonban idén sem volt, mert a tógazdaság a Duna folyam és a Ráckevei-Soroksári-Duna-ág között fekszik, amit az idei nyári, soha nem látott nagyságú árvíz elöntött. A forgalmi korlátozás miatt eszükbe sem juthatott, hogy az árvíz elől kimentsék a halaikat, ezért túrniuk kellett az árvíz okozta károkat is. Az árvíz olyan magas volt, hogy a kétméteres tógazdasági kerítés fölött 35-40 centivel hömpölygött az áradat. Ez is nagy veszteségeket okozott a gazdaságban, csaknem 23 millió forint ér-

tékben vitt el különféle korosztályú halat az árvíz. Ami pedig megmaradt, az teljes mértékben összekeveredett, így minden tóban minden korosztályú hal előfordul. Ez azt jelenti, hogy ősszel valamennyi tavat le kell halászniuk, a halakat szét kell válogatniuk. Természetesen az összes illetékes hatóságnál írásban jelezték az árvíz kár mértékét, majd benyújtották a részletesen kidolgozott kár-nyhítési kérelmüket is. A NÉBIH-tól – elismerve a kárnyhítési igényt – azt a választ kapták, hogy a kártalanítás mértékéről később születik döntés.

Hogy ne teljenek vis maior esemény nélkül a szövetség napjai, a július-augusztusi hőség azt eredményezte, hogy a Duna-ág víz-hőmérséklete elérte a 28 fokot, így eddig soha nem látott mértékű kagylópusztulást észleltek. A szövetség természetesen ez esetben is értesítette a hatóságokat, amelyek a helyszínen győződtek meg a valóságról. Az a megállapítás született, hogy a kagylópusztulás elkerülhetetlen, annak ellenére, hogy a vízügyi hatóság a vízpótlást biztosította. A víz magas hőmérséklete azonban nem mérséklődött. A szövetség a megelőző közegészségügyi katasztrófa megelőzése érdekében a kagylók összegyűjtését saját költségén elvégezte, elsősorban a szabadstrandokat tisztították meg. Naponta 30-50 mázsa kagylót gyűjtöttek be, ami jelzi a kár mértékét. S jelzi azt is, hogy ez újabb jelentős – be nem kalkulált – kiadás a szövetség büdzséjében.

Az új halgazdálkodási törvénnyel kapcsolatban az igazgató azt hangsúlyozta, hogy nagyon várják a végrehajtási rendelet megjelenését, mivel ehhez igazodónak kell a jövő évi horgászrendet és horgászjegyeket elkészíteni és kiadni. Ezt a munkát legkésőbb októberben már el kell kezdeniük, mert sok horgász már idén év végén, karácsonyra szeretné megváltani a jövő évi jegyét. A gondok ellenére a szövetség az éves haltelepítési tervét mindenképpen teljesíti, tehát elegendő hal lesz a horgászok számára a Ráckevei-Duna-

ban és mellékvízeiben. A telepítést azért tudják időben, ütemterv szerint végrehajtani, mert a saját pontyfajtájuk anyaállománya nem volt érintett a KHV-ügyben, mivel azokat másik telephelyükön tartják. Az anyákat tavasszal leivatták, és árvízmentes együttműködő tógazdaságokba helyezték ki az ivadékokat, amelyeket visszavásárolnak 1, 2, 3 nyaras korosztályúakként. A Duna-ág halasítása tehát rendben megtörténik. Az őszi haltelepítés során 90 tonna két- és háromnyaras Ráckevei pikkelyes pontyot helyeznek ki a Duna-ágba.

Ami a gyerektáborot illeti, Szigetbecsén igazi sátoztábor fogadta a látogatót. A gyermektábor élete a lengyel vendégekkel kiegészült. A szövetség két felnőtt lengyel vendége három lengyel fiatallal érkezett a táborba, ahol két hétig maradtak. *Stefan Makurat*, a Lengyel Országos Horgász Szövetség gdansk-i régiójának elnökségi tagja, egyúttal a Karthauzi Horgász Egyesület elnöke. Társa, *Witold Sac* nyugalmazott egyetemi olasz-francia nyelvtanár, a karthauzi egyesületnél a horgász fiatalok oktatásáért és a gyermek-üdültetésért felelős. Mindkét lengyel láthatóan jól érezte magát, felszabadultan beszélgetünk *Nemoda-Stiasny Márta* segítségével, aki kitűnő tolmács. *Stefan Makurat* elmondta, hogy a lengyel országos szövetségnek 1,7 millió tagja van, ebből a karthauzi egyesület 18 ezer fővel van jelen. Lengyelországban a horgászok bőségesen válogathatnak a természetes vizekből, hiszen tavak, folyók, folyamok, sőt, a Visztula deltatorolatának nagyobbik része is rendelkezésre áll. A vizek bővelkednek halban, csuka, dévér, keszeg, compó, sügér, angolna, harcsa, pisztráng, és természetesen ponty fogható az édesvizekben, míg a tengerben a tokfélék, a tőkehal, a lepényhal, a csőrös csuka jelenti a főzsákmányt.

A lengyel és a ráckevei szövetség kapcsolatairól *Stefan Makurat* elmondta, hogy igen gyümölcsöző, lassan egy évtizede, hogy együttműködnek. Szerinte *Tóth István* szobrot érdemelne itt, Ráckeven, mert hosszú ideje végzi kiválóan a munkáját. Meglepődött, hogy itt milyen nagy vendégzerettel, figyelmességgel fogadták őket, még a lengyelekét is felülmúlta.

A három lengyel fiatal is láthatóan jól érezte magát, hiszen könnyen beilleszkedtek a magyar csoportokba. Az angol nyelvtudás átsegítette őket a nyelvi nehézségeken, no meg persze, a „nemzetközi jelzések” is gyorsan megértésre találtak. A fiúk elmondása szerint nekik a Ráckevei Duna-ág külön élményt jelentett, s nem csak azért, mert itt a halfogási technikák mások, mint odahaza, hanem mert itt a Dunában fürödni is lehetett. Amikor beszélgettünk, már a horgász-avatáson is túl voltak, mivel két pontyot sikerült horogra akasztaniuk.

H. Gy.

miért MI?

mert

MAGYAR TAKARÉK

A hazai bank

www.magyartakarek.hu